

KAZANMAK İSTERKEN YİTİRDİKLERİMİZİN ARDINDAN

Sıtkı M. ERİNÇ*

Bir eğitimcinin temel beklentisi ve en büyük ödülü, elverdiklerinin yetişmeleri, hatta onu geçmeleri ve alanlarında kazandıkları başarılarıdır. Yıllardan beri böyle düşünegeldim ve zaman zaman da çabalarımın gerçek semeresini gördüm.

Mutluluk bu olsa gerek.

Fakat, yaşam tıpkı Behçet Necatigil hocamın dediği gibi daima mutlulukla geçmiyor.

“Savaş bitti dediler.

Tam siperden çıkmışsın,

Bir deli kurşun...”

Muammer Çakı, önce öğrencim, sonra arkadaşım ve meslektaşım Muammer Çakı, böyle bir kurşuna kurban gıdiverenlerden.

Sanatta Yeterlik derslerinde duvar kenarında oturmuş, sakıp sakın beni dinlerken anımsıyorum. Gözümün önünde hep o, uysal ve huzur veren bakışlar.

Öğrencim olasıya dek tanımadım Muammer’i (bence, yitirilmiş bir süre...). Sonra, ilk arasınava kadar, değerlerini yakalayamadığım bir sıradan öğrenci. Belki de o uysallığı, o sakinliği “ilgisizlik, kavrama zorluğu çekme” diye yorumladığım bir üç-dört hafta. Ama ne zaman ki sınav kağıdını okudum, o zaman önce şaşkınlık sonra da kendime olan kızgınlık kaplayıverdi tüm içimi. Yaşamımda birkaç kez olmuştur böyle bir değerlendirme: Olumlu ya da olumsuz ama yanlış çıkan değerlendirme...

Sonra, hemen hemen her derste Muammer’le soru-yanıt oyununa başladık. Ya o soruyor ben yanıtlıyordum ya da benim bir soruma pırıl pırıl bir yanıt getiriyordu.

* Prof.Dr., Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, Öğretim Üyesi

Neredeyse on yıl geçti aradan. Tutum ve davranışlarına saygı duyduğum, yapıtlarından daima etkilendiğim on yıl.

Kendini kendine saklayan, tanışıklık koyulaştıkça, her seferinde bir yönünü gösteren: bilge kişiliğini sindirmiş, alçakgönüllülüğü ve hoşgörüyü özümsemiş, saygıda kusur etmeyen bir meslektaşımı Muammer.

Önce, elden ele dolaşan bir siparişimi; hindi tabağını yapıp getirdi. Belki de ilk işi olarak onu gördüm. Kıvanç vericiydi. Sonra birkaç yapıtını her gittiğimde beni atölyeye davet ederek gösterdi. Silik yüzü porselen insanların oluşturduğu kompozisyonu, el becerisiyle akıllı, sanatla felsefeyi harmanlayan, alanındaki ender yapıtlardan biriydi ve öyle de kalacağından hiç kaygım olmayan, seyrine doyamadığım bir şaheserdi.

Boğaziçi Üniversitesinden Anadolu Üniversitesine uzanan lisans ve lisansüstü eğitim sürecinde yoğurduğu kafası, yaşamın pek çok terslikleriyle arınmış fakat daha yoğunlaşmıştı. Hemen hemen her konuda benim diyen, benim diyebilen pek çok kişiye söyleyeceği, öğreteceği edimimleri vardı. Sorunca söylerdi.

Daha sonra da onun müzik yetisiyle tanıştım. Seramikteki başarısını müzikteki bilgisiyle ve yeteneğiyle nasıl rafine hale getirdiğini görmemek olanaksızdı. Böylesine duyarlı besteler ve yorumlar profesyonel sanatçılarımızda bile ender ortaya çıkabilirdi.

Muammer’i tanımayanlar için abartı gibi mi gelir bu satırlar acaba? Ama, bilenler bilir.

Hiç beklenmedik bir anda bir panik rüzgarı esiverdi Fakülte’de. Gittikçe kabaran, gittikçe yayılan bir panik...

Muammer hastaydı.

Sonra, yurtiçi ve yurtdışı savaş dönemi... Yıllarca süren cebelleşme... Sonu bile bile yaşamdan kopmama...

Bir keresinde hiç beklenmedik bir anda çalışma odama giriverdi. Saçlarının olmayışı, o gözleri, o güleç yüzü daha da bir çıkartmıştı ortaya. Bir telaşla sigaramı söndürmek istedim, “Lütfen hocam, lütfen için, cam açık” dedi. Oturdu bir süre, dudaklarından tebessüm hiç eksilmeden konuştuk Amerika’dan, Türkiye’den, bugünden ve yarından.

Sonra kıyıda köşede bir iki telaşlı karşılaşma. Ben mi kaçıyordum ondan, yoksa o mu zamanın hakkını vermek istiyordu bilemiyorum.

Bu bir haksızlıktı.

Hiç bir öğreti, gerekçe gösterilemezdi. Hiç bir neden avuntu olamazdı. Yasa doğru çalışmalıydı. Önce gelen önce gitmeliydi.

Muammer daha demek istediklerinin hiç birini diyemeden ayrılıverdi aramızdan: sessizce, efendice. Bir eğitmen için en büyük dram, bir öğrencisinin, hele hele gözde bir öğrencisinin yitirilişine tanık olmaktır. Bir diğer haksızlık da budur.